

337050
Harju Maakohus
Registriosakond
SISSE TULNUD
12 -06- 2009

.....KRISTEL LEN.....

TALLINNA AUTOBUSSIKOONDISE AS

2008.a. majandusaasta aruanne

Majandusaasta algus: 01.01.2008
Majandusaasta lõpp: 31.12.2008

Äriregistri kood: 10312960

Aadress: Kadaka tee 62a
12618 Tallinn

Telefon: +372 650 9500

Fax: +372 650 9509

E-post: tak@tak.ee

Kodulehe aadress: <http://www.tak.ee/>

Lisatud dokumendid: Tegevusalade loetelu EMTAK koodidega

SISUKORD

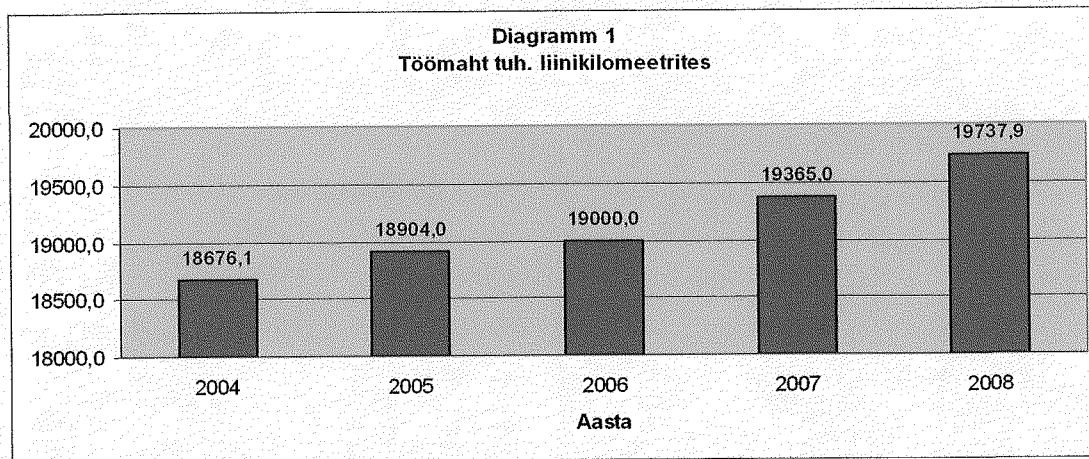
TEGEVUSARUANNE.....	3
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	15
JUHATUSE KINNITUS KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	15
Bilanss	16
Kasumiaruanne.....	17
Rahavoogude aruanne.....	18
Omakapitali muutuste aruanne.....	19
Raamatupidamise aastaaruande lisad.....	20
Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused	20
Lisa 2. Arvestuspõhimõtete ja esitusviiside muutus.....	22
Lisa 3. Raha ja ekvivalendid.....	23
Lisa 4. Nõuded ja ettemaksed.....	23
Lisa 5. Maksud.....	24
Lisa 6. Varud	24
Lisa 7. Materiaalne põhivara.....	24
Lisa 8. Võlakohustused.....	25
Lisa 9. Kasutusrent	26
Lisa 10. Võlad ja ettemaksed	26
Lisa 11. Sihtfinantseerimine.....	27
Lisa 12. Omakapital.....	27
Lisa 13. Müügitulu	27
Lisa 14. Muud äritulud ja -kulud	28
Lisa 15. Kaubad, toore, materjal ja teenused.....	28
Lisa 16. Muud tegevuskulud	28
Lisa 17. Finantstulud- ja kulud.....	29
Lisa 18. Tehingud seotud osapooltega.....	29
Audiitori järeldusotsus.....	30
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK.....	31
JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 2008.A. MAJANDUSAASTA ARUANDELE.....	32
Tegevusalade loetelu.....	33

TEGEVUSARUANNE

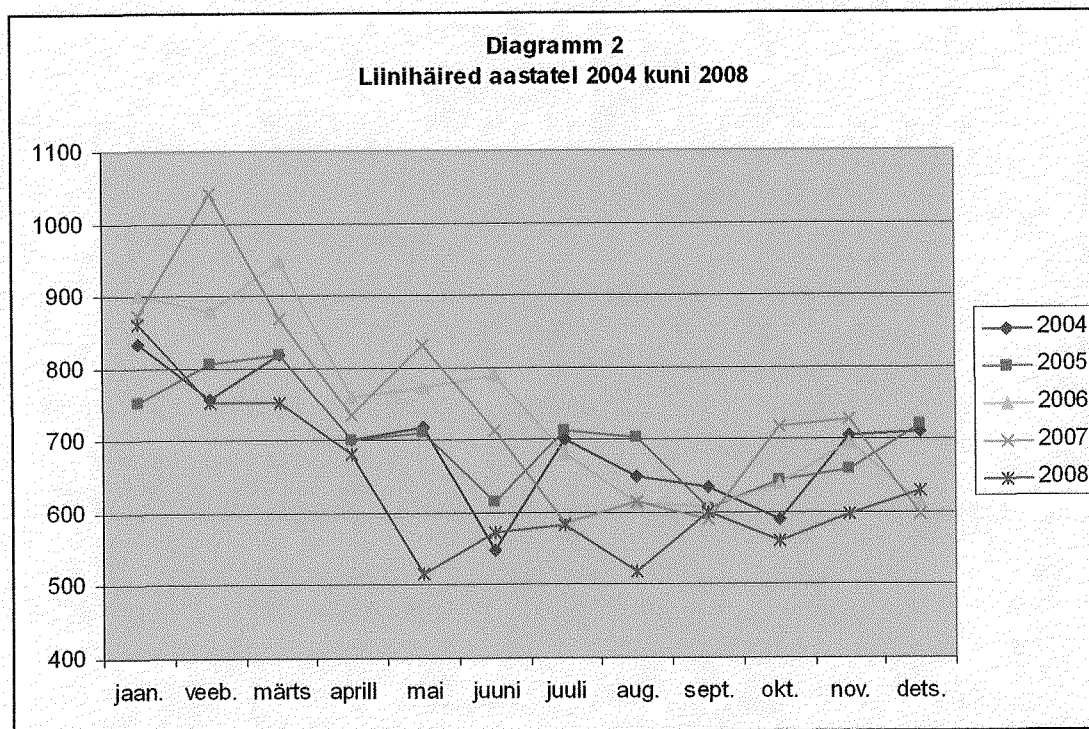
Liikluse korraldamine

Tallinna Linnaliinid

Bussiliinide liinikilomeetrite maht suurenes aasta jooksul 19,4 milj. liinikilomeetrilt 19,7 milj. liinikilomeetrini. Töömahu muutumist iseloomustab diagramm 1.

Järjekordade arv liinidel tippajal suurenes 285-lt – 286-ni. Liinihäirete muutumist aastate jooksul iseloomustab diagramm 2.

Alates 21.04.2008 pikenes 54 liin Autobussijaama peatusest Estonia peatuseni, liinile lisati 2 normaalbussi tööpäeval ja 1 normaalbuss laupäeval. Alates 12.11.2009 lisati 23. liinile 1 normaalbuss. Sõitjate soovil pikenes suvekuudeks 59. liin Pikakari peatuseni, kus avati uus supelrand. Alates 01.11.2008 - 31.12.2008 pikendati liinide 1A, 18, 40, 60 ja 67 õhtust tööaega reede ja laupäeva õhtuti

öobussi nime all 1 tunni ja alates 31.12.2008 3 tunni võrra. Seoses uute elamurajoonide valmimisega lisati uusi peatusi järgmistele liinidele: 27-Värsi (01.11.2008), 39- Hundikuristiku (01.10.2008), 29,60,63 – Meeliku (07.12.2008). Teetööde tõttu toimusid suuremad ümbersõidud liinidel 5, 27, 17A, 28, 7, 50, 58. Alustati äriüksuse töö reorganiseerimisega, mille esimeseks tulemuseks oli Männiku DP liikluskorralduse üle andmine pealiikluskorraldajale. Selle tulemusena koondati 3 liikluskorraldajat alates 15.10.2008.

Jätkus projekti SMILE rakendamine. Aasta lõpuks olid sõitjainfosüsteemid, mis sisaldasid elektroonilisi välistabloosid ees, küljel ja taga, elektroonilist sisetablood bussis, peatuste automaatset häälteatamist ja automaatset tabloode ja häälseadmete seadistamist üle interneti, paigaldatud 291 bussile ja 20 haagisele. Lisaks lõpetati 99-le bussile prioriteedisüsteemide paigaldus, mille tulemusena saavad need bussid linna 26 ristmikul hiline mis korral tellida endale rohelise tule ja seega sõidueelise. Uued seadmed võimaldavad jälgida ka busside operatiivset liikumist liinil ja sõidugraafikutest kinnipidamist. See omakorda aitab vältida tekkivaid arusaamatusi ja lahkhelisid nii bussijuhtide kui sõitjatega.

Bussijuhtide arv suurenes aasta jooksul 28 võrra ja selle tulemusena vähenes ka ületundide arv ühe protsendi võrra. Eriti andis bussijuhtide arvu suurenemine positiivselt tunda aasta lõpus, kus viimases kvartalis oli ületunde 11,9% ja detsembris 11,2%.

Tänu 27 busi lisandumisele ja 24 vana busi väljavahetamisele vähenesid liinihäired päevas 3,5 võrra. Vähenes taas mõningal määral kasuliku töötaja ja suurenes lisaja osatähtsus. See seletub garantiibusside, millede hooldust ja remonti tehakse mitte TAK-is vaid teenindustes, arvu suurenemisega ja ka VOLVO teeninduse asukoha tunduva kaugenemisega (viidi üle Jürisse).

Bussijuhtide ametikoolituse täiendõppet võttis aasta jooksul osa 70 juhti. 81 bussijuhti läbis kogenud juhendajate käe all läbi ökonoomse sõidu koolituse.

Jätkus koostöös Tallinna Transpordiametiga reisijateloenduritega varustatud busside seadmetest saadud andmete põhjal sõidugraafikute korrigeerimine ja sõitjatevoogude analüüs.

Suvel läks piletikontrolli teostamise õigus üle AS Ühisteenustelt Tallinna Munitsipaalpolitseile, kellega TAK teeb pidevat koostööd piletikontrolli tõhustamiseks liinidel.

Tellimusvedu

2008. majandusaasta jooksul teostati tellimusvedusid 1,1 milj. kr. eest. TAK-i möödunud aasta üheks suuremaks kliendiks oli Viking Line, kes tellis alates 28. aprillist seoses uue laeva saabumisega liinile, oma värvides busi sõitjate veoks sadamast kesklinna. Buss töötab tänaseni. Muud suuremad tellijad olid: Audentese Erakool, Õpilasmalev, Elektriraudtee, SA Vene Teater, Meediaekspress. Teenindasime samuti mitmeid kultuuri ja spordiüritusi.(Elamussport, Judoliit, Eesti Kunstiakadeemia).

Pidevalt jätkus liiklusteenistuse töötajate poolt bussijuhtide ja busside kontroll liinidel. Kontrolliti bussijuhtide käitumist, sõidustiili, peatuste teatamist ja busside vastavust Tallinna Transpordiameti poolt esitatavatele nõuetele. Järjepidevalt toimus regulaarsuse kontroll, suurendatud tähelepanu oli suunatud busside puhtusele. Juulikuus pakkusime taas tööd Õpilasmaleva rühmale, kes Väike-Õismäe ja Priisle lõpppunktides teostasid busside sisepuhastust.

Liiklusjärelevalve

Liiklusjärelevalvet iseloomustavad järgmised näitajad:

	2005	2006	2007	2008
Liiklusõnnetuste arv	233	360	316	455
s.h. TAK-i süül	102	172	121	190
Liiklusõnnetuste tagajärjel vigastada saanute arv	30	39	30	43
s.h. TAK-i bussijuhtide süül	13	5	4	4

Veerem ja remonditehnoloogia

Veerem

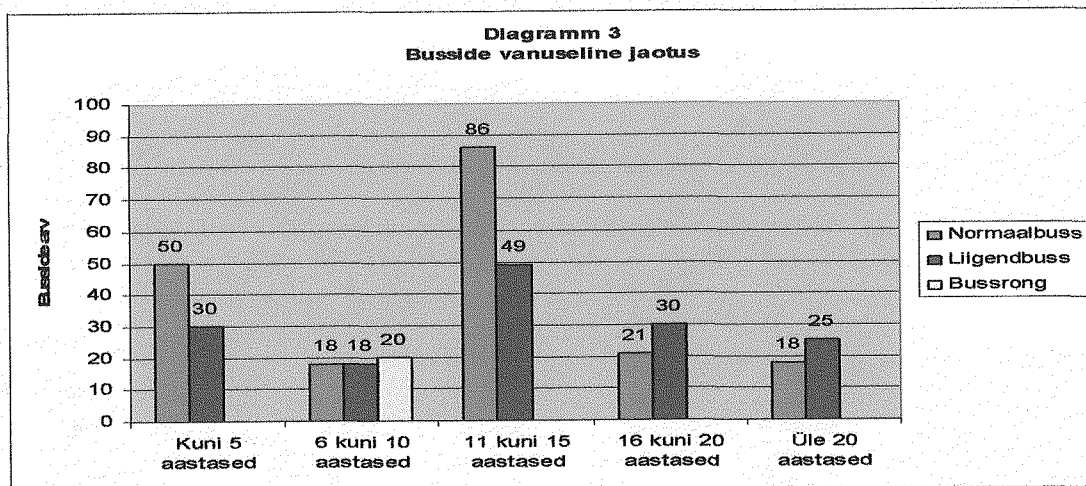
2008.a. alguses oli TAK-is kokku 362 linnabussi, neist 148 liigendbussi, 20 bussirongi ja 194 normaalbussi.

2008. aastal jätkati kõige vanemate täielikult amortiseerunud busside väljavahetamist. Aasta jooksul müüdi 20 bussi, neist 15 normaalbussi ning 5 liigendbussi. Maha kanti 4 liigendbussi.

Aasta jooksul hangiti riigihanke korras amortiseerunud busside asendamiseks juurde 10 uut madala põrandaga SCANIA K270 tüüpi normaalbussi, millede kahel esimesel uksele puuduvad astmed ja teine uks on varustatud lahtikäiva trapiga mis võimaldab invakäru iseseisvat bussi sisenemist ja väljumist. 17-st juurde hangitud kasutatud bussist 11 olid VOLVO SÄFFLE B10M55 tüüpi liigendbussid, 2 SCANIA N113 ALB tüüpi liigendbussi ning 4 VOLVO B10M 60 tüüpi normaalbussi.

2008. aasta lõpuks oli TAK-is kokku 365 linnabussi, neist 152 liigendbussi, 20 bussirongi ja 193 normaalbussi.

Busside keskmine vanus aasta lõpuks oli 10,7 aastat. Busside vanuseline jaotus on toodud diagrammil 3.

Busside remont ja hooldus

2008. aastal iseloomustas ÄÜ Busside Remont ja Hooldus tegelikku töökorraldust vajadus tulla toime veeremkoosseisu küllalt kõrgest keskmisest vanusest tuleneva teatud ebastabiilsusega busside remondi protsessis. Busside keskmine vanus vähenes seoses 10 uue Scania normaalbussi saabumisega minimaalselt: 10,8 aastalt 10,7 aastani, kuid endiselt oli kasutusel küllalt suure busside arvuga mark nagu Tartus toodetud Duple kerega Scania normaalbussid, milliste töökindlus on nende kasvavast vanusest ning senisest kasutusintensiivsusest tulenevalt oluliselt vähenenud. Samuti tuleb tõdeda, et ka bussirongid on olnud intensiivses kasutuses juba 9 -10 aastat, millest tulenevalt on nende remoni vajadus ning sagedus märkimisväärselt kasvanud. Arvestamata ei saa jätta ka seda, et veel 43 kasutusel olnud busi olid vanemad kui 20 aastat.

Lähtudes otsesest vajadusest parendada teeninduskvaliteeti liinidel pöörati jätkuvalt tõsist tähelepanu nii busside salongide koristusele kui ka välisele puhtusele ning sellest tulenevalt täiendati busside sisekoristuse korraldust ja põhimõtteid. Mustamäel suurendati veeremikoristajate arvu kolme võrra ning nii õiste kui ka päevaste vahetuste töö koondati ühtse juhtimise alla, mis võimaldas vajadusel puhkuste ja haiguste perioodil operatiivselt tööd ümberkorraldada. Eraldi on põhjust välja tuua planeeritud päevase sisekoristuse osakaalu märkimisväärne kasv. Teeninduskvaliteedi parendamisega seondult teostati jätkuvalt allhanke korras ~ 95 busi istmete põhjalik keemiline puhastus. Lisaks korrastati 4 busi istmed täies ulatuses s.t. vahetati kogu tekstiili osa, ja taastati vajadusel ka plastkarkassi korrektne värvkate. Samuti asendati 11 bussidel kõik nn. udused klaasid.

Arvestades Tallinna Linnaliinide vajadust kasutada bussijuhte võimalikult efektiivselt, tagas BR&H 2008. aastal juhtide osaluse vähenemise remondi ja hooldusprotsessis.

Kui võrrelda tulemust 2007.aastaga, siis juhtide osalus planeeritud hooldusies vähenes 94,8%. Tööseisakud remondis vähenesid 28,9% ning tööseisakud liinil vähenesid 11,6%.

Busside Remondi ja Hoolduse Ä/Ü töö hindamiseks kasutatakse ka tehnilistel põhjustel busside mitteväljumiste ja liinilt tagasipöördumiste arvu ning kui võrrelda tulemust 2007. aastaga, siis vähenesid nii tagasipöördumised 15,7% kui ka mitteväljumised 20,9%.

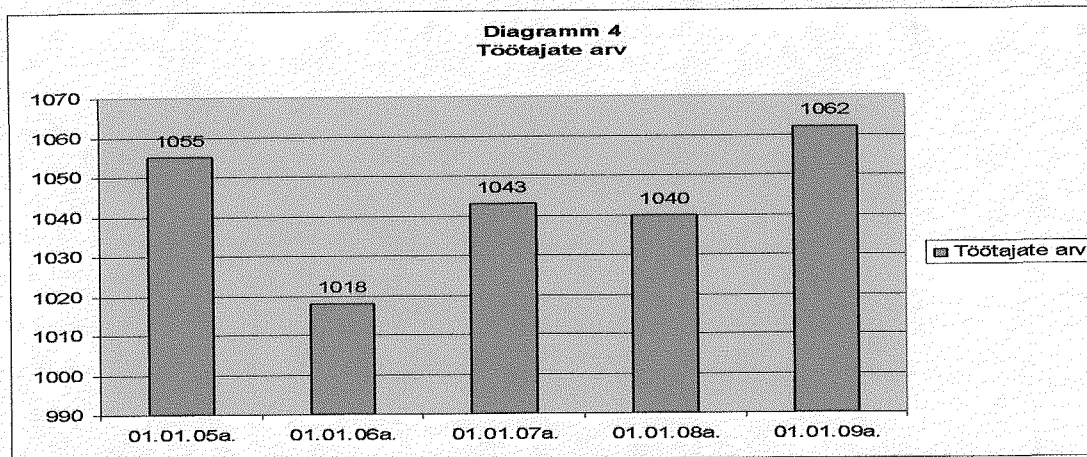
Busside Remondi ja Hoolduse Ä/Ü töötajate koguarv on 2008. aasta jooksul kasvanud 179 -lt 181 -ni. Kuigi remonditöölise arv vähenes 110 -lt 106 -ni s.t. 4 võrra e. 3,6 % suurenes veeremikoristajate arv 21-lt 26-ni s.t. 5 võrra e. 24 %, mis tulenes busside sisekoristuse ümberkorraldamisest, mille tulemusena täideti kõik senised vakantsed töökohad ning rakendati tööle 3 täiendavat veeremikoristajat. 2008.a. osalesid Busside Remondi ja Hoolduse Ä/Ü töötajad sellisete tuntud tootjate nagu Voith, Webasto, Knorr, Sachs ja Wabco poolt korraldatud lühikursustel. Samuti osalesid autovärvijad Soomes Jalasjärvi Täiskasvanute Koolituskeskuses uut värvimistehnoloogiat tutvustaval kursusel.

Lähtudes eesmärgist kasutada võimalikult efektiivselt Busside Remondi ja Hoolduse Ä/Ü käsutusse antud ruume ja seadmeid on pidevalt osutatud teenustöid väljapoole TAK-ki. 2008. aastal teeniti väliste teenustöödega tulu 4,3 milj. kr.

Personal

Personalitöö eesmärk oli tööjõuvajadusega kindlustamine, koolitusvajaduse väljaselgitamine, koolituse organiseerimine ja läbiviimine, töösuhete reguleerimine ning ametikoolituse organiseerimine.

31.12.2008.a. seisuga töötab koondises 1062 inimest, neist bussijuhte 656, remonditöölisi 106. Naisbussijuhte on 40, 5 võrra rohkem kui 2007.a. Töötajate arvu muutumine on toodud diagrammil 4.

Tööleping sõlmiti 162 töötajaga ning tööleping lõpetati 140 töötajaga. Võrreldes 2007.aastaga vähenes oluliselt töötaja algatusel töölepingu lõpetamine palga pärast. Kui 2007.a. oli see 42%, siis 2008.a. 22,8%. Samas tõstisime nõudlikkust teeninduskultuuri ning töödistsipliini osas. Selle tulemusena lõpetati tööleping tööandja algatusel 30 töötajaga, 14 võrra rohkem kui 2007.a. 2008.a. sõlmiti tööleping 112 bussijuhiga, neist 28 oli eelnevalt lõpetanud TAK-is bussijuhtide kursused. Tööleping lõpetati 78 bussijuhiga, s.h. 15 palga pärast, mis on 21,9% (2007.a. 56%). Välismaale läks tööle 7 bussijuhti (2007.a. - 7).

Tööjõu voolavus koondises oli 12,4% (2007.a. 13,5%)

Jätkus bussijuhiks tööle soovijate kutseoskuste määramine. 86-st tööle kandideerijast ei sobinud bussijuhiks 23. Enne töölepingu sõlmimist läbis Scania bussiga ökonoomsussõidu 81 inimest.

Koolitus

Erinevate kategooriate töötajate koolitusel oli jätkuvalt peaarhiks bussijuhtide koolitusel. Teised töötajad osalesid erialastel teabepäevadel.

Ametikoolituse kursusel õppis 229 inimest, mis on 81 võrra rohkem kui 2007.a.

Tööjõud ja palk

2008. aastal oli töötajate keskmine nimestikuline arv 1050, s.h. bussijuhid 640 ehk 61,0%; remonditöölised 110 ehk 10,5%; juhtivtöötajad, spetsialistid, teenistujad 88 ehk 8,4%; teised töötajad 212 ehk 20,2%. 2008. aasta keskmine palk oli TAK-is 14162 krooni, kasv võrreldes eelmise aastaga 116,3%.

Keskmine palk 2008.a.

	Jaanuvar	November	Kasv (%-des)
TAK AS kokku	13 450	13 536	100,6
s.h.			
Bussijuhid keskmine	15 363	15 530	101,1
normtundidega	12 158	13 842	113,9
t�he tunnipalk	71,94	81,91	

2008. aastal maksti n ukogu liikmetele tasusid kogusummas 404,6 tuh. kr. ja juhatusel liikmetele 1764,5 tuh. kr.

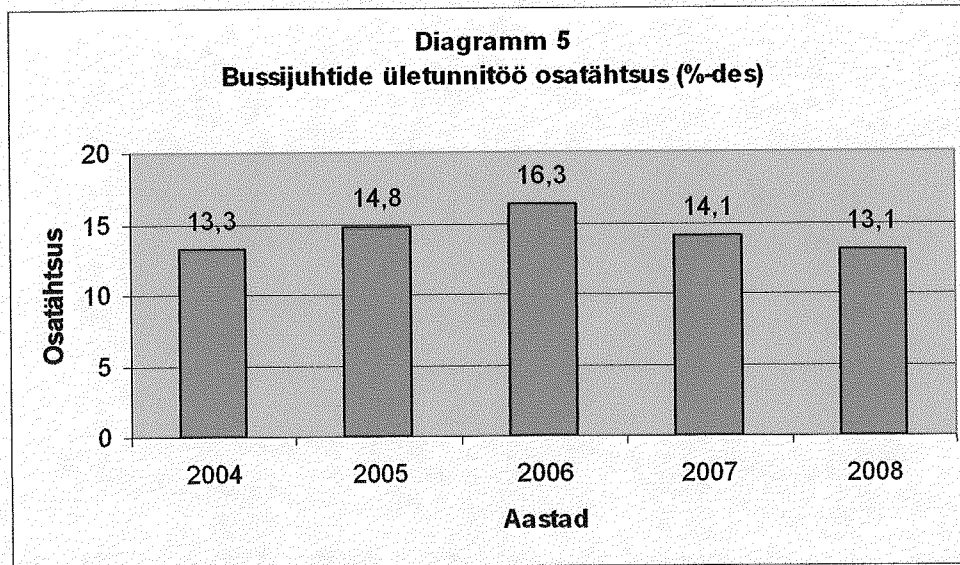
T t aja kasutamine

Bussijuhtide t t aja kasutamist iseloomustavad j rgmised n aitajad (tundides):

	2007.a.	2008.a.	Kasv (%-des)
Bussijuhtide t�t�aeg kokku	1 295 193	1 295 193	100,0%
1 s.h,			
Kasulik t�t�aeg	1 069 764	1 086 402	101,6%
2 s.h. liinil	1 063 214	1 083 355	101,9%
tellimisel	6 549	3 047	46,5%
Kasuliku aja osat�htsus %	82,6%	83,9%	
Lisaaeg	154 670	158 315	102,4%
3 s.h. ameti�ppe	5 766	6 315	109,5%
Lisaaaja osat�htsus	11,9%	12,2%	
Reserv	40 059	47 108	117,6%
4 Reservi osat�htsus	3,1%	3,6%	
Osav�tt remondis	63	18	28,6%
5 T�t�seisak	30 352	25 705	84,7%
6 s.h. liinil	3 647	3 223	88,4%
remondis	26 704	18 986	71,1%
T�t�seisaku osat�htsus	2,3%	2,0%	
�letunnid	183 100	168 738	92,2%
7 �letunnit�t� osat�htsus	14,1%	13,0%	

 letunnit t  osat htsuse muutumine on toodud diagrammil 5.

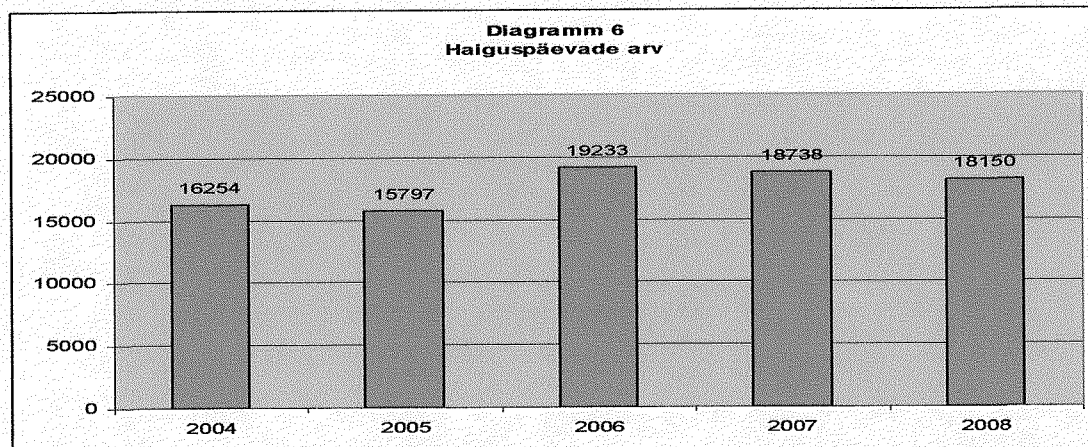

Töötervishoid ja tööohutus

2008. aastal oli 6 tööõnnetust (2007. aastal 5).
mõnevõrra vähenenud (vt. diagramm 6).

Haiguspäevad on

Hanketegevus

Materiaalsete väärtuste hankimiseks on sõlmitud lepingud kokku 52 ettevõttega, milles on kokku lepitud erihinnad või allahindlused 10-45% ning maksetähtajad 10-75päeva. Hange korral järgitakse Riigihangete seaduse nõudeid. Allapoole riigihanke piirmäära jäävate hangete korral võetakse pakkumised mitmelt pakkuvalt, et tagada kasutatavate rahaliste vahendite kõige otstarbekam ja säästlikum kasutamine ning tagada parimat hinna ja kvaliteedi suhet.

Pikendati raamlepingute alusel uute rehvide ostmise ning rehvide taastamise hankelepinguid. Kuulutati välja ning alustati diislikütuse uue riigihankega, mille hankemenetlus lõpeb 2009.a. veebruaris.

TAK-i varude jäägid vähenesid aasta jooksul 16,3 miljonilt kroonilt 11,5 miljoni kroonini. Eelkõige tingis varude vähenemise Europrojekti SMILE raames tarnijatele eelneval aastal tehtud ettemaksu eest hangitud seadmete töösse rakendamine. Vähenesid diislikütuse laovarud 1,5 miljoni krooni võrra, kuna 2007.a. aasta lõpul oli ostetud selles summas tanklatesse sisse odavamad diislikütust (vahetult enne kütuseaktsiisi tõusu 01.01.2008). Varuosade laovarud suurenesid 8,1 miljonilt kroonilt 8,6 miljoni kroonini. Varuosade laovarude tõusu tingisid eelkõige uue modifikatsiooni bussidele SCANIA K270 UB4X2LB (40 tk.) vajaliku laovaru moodustamise vajadus ning üldine varuosade hinna tõus.

Muud tegevused

TAK Kinnisvara

TAK Kinnisvara majandustegevuse põhieesmärgiks on püsikulude optimeerimine ning büroopindade, tootmisruumide ja territooriumide efektiivsem kasutamine. 2008.a. suurem ehitus-remonttöö oli Lasnamäe pesulas busside sisekoristusliini rekonstrueerimine.

Seisuga 31.12.2008. oli TAK-il üürile antud

- 7818 m² büroo-, tootmis-, laopindasid (22,4% TAK hoonete üldpinnast)
- 44971 m² territooriumi (20,2% TAK kasutatavast territooriumist)

2008. aastal olid TAK-i tootmistegevuseks mittevajalikud ruumid ja territooriumid maksimaalselt kasutatud üürnike poolt. Renditulu teeniti 8,9 milj. kr. (2007. aastal 7,9 milj. kr.).

Koolitustegevus

D -, C- ja CE kategooria mootorsõidukijuhtide tasulisel koolitusel õppis 373 inimest (2007.a. 268):

D- kategooriat õppis	146 in.	(2007.a. 77)
C- kategooriat	125 in.	(2007.a. 128)
CE -kategooriat	102 in.	(2007.a. 63)

43 inimest õppis samaaegselt kahte erinevat kategooriat.

2008. aasta koolitustulu oli 3,0 milj. kr. (2007. aastal 2,6 milj. kr.)

Burmani Willa

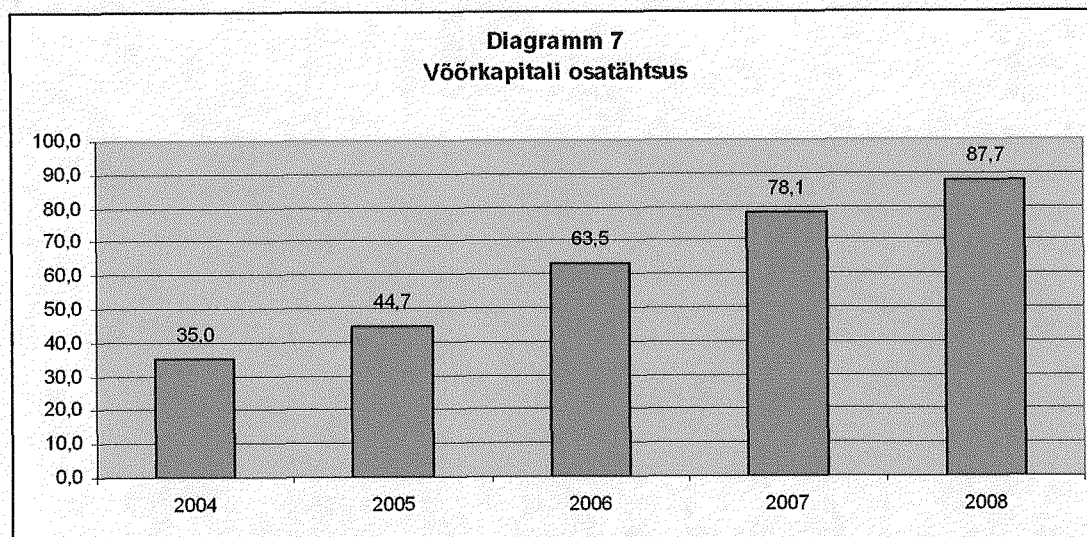
Äriüksuse Burmani Willa eesmärgiks on konverentsi- ja hotelliteenuste osutamine. 2008. aasta käive oli 0,8 milj. kr. (2007. aastal 0,8 milj. kr.).

TAK Toitlustus

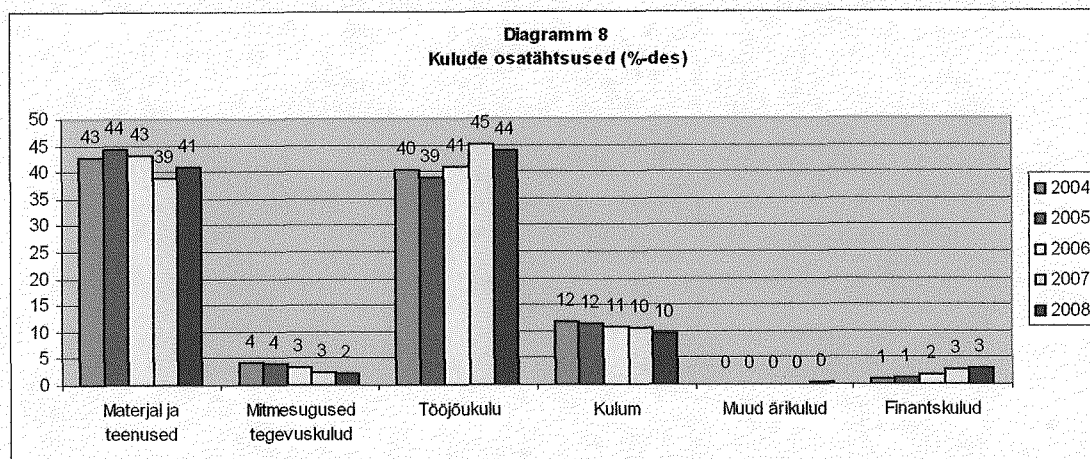
Äriüksuse TAK Toitlustus eesmärgiks on TAK-i töötajate toitlustamine. 2008. aasta käive oli 2,2 milj. kr. (2007. aastal 2,4 milj. kr.).

Finantstegevus

Bilansimaht seisuga 31.12.2008 on 556,6 milj. kr. ja suurenes aastaga 37,2 milj. kr. võrra. Käibevara kasvas 53,2 milj. kr. kuna detsembrikuu võlakirjade emissioonist laekus TAK-ile 4,4 milj. eurot. Need vahendid olid mõeldud uute busside eest tasumiseks, kuid jäid kulutamata kuna busside valmimine lükkus 2009. aasta veebruari kuusse. Kokku oli TAK-il seisuga 31.12.2008a. põhivara summas 451,7 milj. kr., mille bilansiline väärtus vastab TAK-i juhatuse hinnangul nende turuväärtusele. Kohustused kokku kasvasid 82,2 milj. kr. võrra, s.h. võlakirjade emissioon 98,6 milj. kr. Omakapital vähenes 44,8 milj. kr. võrra, s.h. aktsiakapital kasvas 52,1 milj. kr. Omakapitali suurus on 68,7 milj. kr., mis on alla poole aktsiakapitalist. Seetõttu tuleb TAK-i omanikel rakendada abinõusid omakapitali suuruse viimiseks vastavusse äriseadustikus toodud nõuetega. Võõrkapitali osatähtsus moodustas 87,7%, eelmisel aastal 78,1% (vt. diagramm 7).

TAK teenis 2008. aastal tulu 458,3 milj. kr., mis on 80,4 milj. kr. enam kui 2007. aastal, juurdekasv 21,3%. Kulud kokku (ilma finantskuludeta) kasvasid 89,7 milj. kr., s.h. materja ja teenused 48,6 milj. kr. (põhiliselt kütus) ning tööjõukulud 36,2 milj. kr. Intressikulud kasvasid 3,2 milj. kr. 2008. aasta kasumiaruandes on kajastatud 2009. aastaks kütusehinna fikseerimiseks tehtud swap-tehingu arvestuslik väärtus seisuga 31.12.2008a. summas -14,6 milj. kr. Kulude osatähtsused on toodud diagrammil 8.

TAK-i rahavood kokku olid 2008. aastal positiivsed summas 55,5 milj. kr. Rahavood äritegevusest olid negatiivsed summas 15,9 milj. kr., seejuures on TAK-i omanik Tallinna linn on finantseerinud TAK-i investeeringuid aktsiakapitali suurendamisega summas 52,1 milj. kr. (kajastatud rahavood finantseerimistegevusest all). Rahavood investeerimistegevusest olid negatiivsed summas 30,4 milj. kr. Rahavood finantseerimistegevusest olid positiivsed summas 101,8 milj. kr., s.h. emiteeritud võlakirju summas 98,6 milj. kr., aktsiakapitali suurendamine 52,1 milj. kr., lunastati võlakirju 25,3 milj. kr. ja tasutud kapitalirendimakseid 6,4 milj. kr.

Suhtarvud

Likviidsus ja rahavood äritegevusest

Maksevalmidus (likviidseimate varade nõuded ostjate vastu ja lühiajaliste kohustuste suhe) moodustas 68,7% ja kasvas võrreldes möödunud aastaga üle kahe korra. Lühiajaliste kohustuste kate (käibevarade ja lühiajaliste kohustuste suhe) oli 81,8% (eelmisel aastal 47,0%).

Efektiivsus ja vara käibesagedus

Varud netokäibest moodustasid 2,5% ja vähenesid mõnevõrra võrreldes eelmise aastaga (4,3%). Võlad hankijatele moodustasid 8,3% (eelmisel aastal 10,3%). Keskmine tasumisperiood (keskmised võlad hankijatele suhe netokäibesse koos käibemaksuga) oli 30,5 päeva (eelmisel aastal 34,4 päeva).

Omakapitali osatähtsus

Kohustuste suhe omakapitali oli 7,1 korda ja kasvas võrreldes eelmise aastaga (3,6 korda) peaaegu kaks korda seoses laenukoormuse kasvuga.

Arendustegevus ja suhtekorraldus

Osalemine Euroopa Liidu CIVITAS II programmi integreeritud projektis SMILE

Aastal 2008 jätkus TAK-i koostöö projektis SMILE. Euroopa Liidu rahastatav projekt SMILE käivitati abinõuna ÜT osakaalu edasise languse peatamiseks Tallinnas. SMILE (towards Sustainable Mobility for people in urban areas) on Euroopa Liidu 6. raamprogrammi CIVITAS II programmi projekt, mille raames toetatakse linnu uute lahenduste katsetamisel linnatranspordi oluliseks parandamiseks ja keskkonnasääst-likumaks muutmiseks. Tallinna linnavalitsuse partnerina osaleb projektis ka TAK.

Nelja aasta jooksul arendati projekti käigus Tallinna ühistranspordi (ÜT) teenust kahel suunal, millest üks „Prioriteedistüsteem Tallinna ühtse piletitüsteemi liinidel“ on suunatud ÜT positsiooni parandamiseks ja teine „Sõitjate infosüsteemid Tallinna ühtse piletitüsteemi veeleemis“ ÜT teeninduskvaliteedi tõstmiseks.

Osalemine Euroopa Liidu CIVITAS Plus programmi integreeritud projektis MIMOSA

Tallinna Linnavalitsus ja Tallinna Autobussikoondise AS on planeerinud osalemist uues Euroopa Liidu programmis CIVITAS Plus. Viie EL riigi linna ja 17 organisatsiooni koostöös kavandati ühisprojekt, mille nimeks sai MIMOSA (Making Innovation for MObility Sustainable Actions). Projekti partneriks on ka TAK. Eestis on projektis kaks partnerorganisatsiooni – Tallinna linnavalitsus ja TAK. Vastavalt projekti ettepanekule plaanitakse 4-aastasest projektis teostada projektipartnerite poolt kokku 71 meetet, Tallinnas 11 meetet 7 erineval CIVITAS-e temaatilisel suunal. Viie linna – Bologna (Itaalia), Utrecht (Holland), Gdansk (Poola), Funchal (Portugal), Tallinn - osas on kogu projekti rahaline maksumus 15,3 miljonit Eurot (ca 240 miljonit Eesti krooni), sellest Tallinna partnerite osakaal on ca 27%.

Euroopa Komisjon on 27. juunil 2007 esitatud projektiettepaneku tunnistanud sobivaks. Projekt käivitatakse 15. oktoobril 2008. TAK-i tegevus projektis keskendub kolmele meetmele: alternatiivkütuste rakendamise asjaolude uurimine Tallinnas, ühistranspordi sidesüsteemi loomine, säästva sõidustiili koolitus TAK bussijuhtidele ja bussijuhtide koolitajatele.

UITP Euroopa Liidu Komitee alane koostöö

TAK osales 2008. aastal üleeuroopalises ÜT-alases koostöövõrgustikus UITP (Rahvusvahelise Ühistranspordi Assotsiatsiooni) struktuuride kaudu. UITP on ÜT korraldusega seotud osapooli ühendav ülemaailmne organisatsioon. TAK on UITP liige 1993. aastast ja UITP Euroopa Liidu Komitee täisliige 2004. aastast. Koostöö põhivaldkondadeks on:

- seadusandluse monitoorimine ja liikmete varustamine infoga EL poliitiliste arengute kohta;
- EL komitee liikmete ühiseisukohtade ettevalmistamine EL-is käsitletavate või käsitlemist vajavate transpordisektorit mõjutavate teemade kohta;
- EL komitee liikmete huvide esindamine EL institutsioonides.

Avaliku arvamuse uuring Tallinna ühistranspordi kohta 2008. aastal

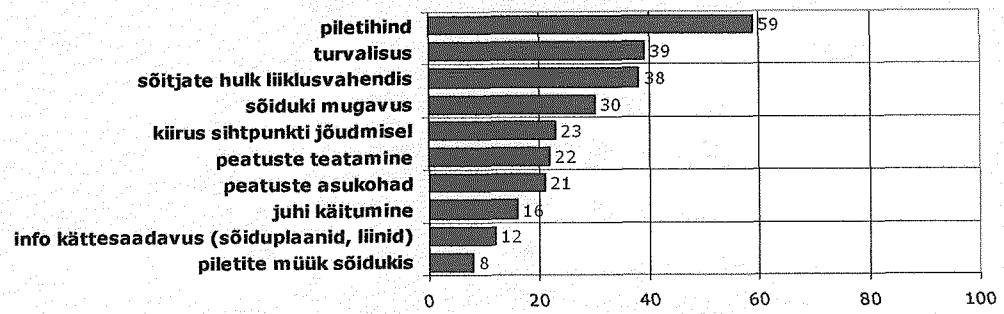
Reisijate poolt sõiduki valimise olulisemad tegurid on toodud diagrammil 9.

5-6 kõige olulisema teguri hulka sõitjate jaoks ühistranspordi kasutamisel kuuluvad endiselt eelkõige sõiduplaanist kinnipidamine, millele järgnevad sõiduki puhtus ja parajad sõiduintervallid. Viimase aastaga on sõitjate arvates paremaks läinud eelkõige peatuste teatamine, sõidukite mugavus ja sõiduplaanist kinnipidamine. TAKi teeninduse puhul hinnati kõige kõrgemalt peatuste teatamist, piletite müüki sõidukist, juhi käitumist.

TAKi poolt edastatavat infot peab ¾ sõitjaist täiesti piisavaks, see tulemus püsib enam-vähem sama kõrge juba mitu aastat. Bussipeatustest saadava infoga on enamused vastajaid samuti rahul. Põhiprobleem on väike või valgustamata kiri sõiduplaanidel.

TAKi maine sõitjate seas on hea, parim aspekt on avatus ja valmisolek suhtlemiseks.

Diagramm 9
Olulised tegurid sõiduki valimisel

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**JUHATUSE KINNITUS RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE**

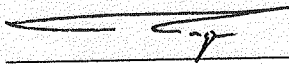
Käesolevaga deklareerime oma vastutust lehekülgedel 15 kuni 29 esitatud Tallinna Autobussikoondise AS raamatupidamise aastaaruande koostamise eest ja kinnitame, et:

1. raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga;
2. raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt Tallinna Autobussikoondise finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;
3. Tallinna Autobussikoondise AS on jätkuvalt tegutsev.

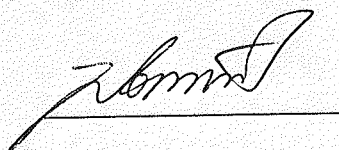
Hugo Linholm

Juhatuse esimees

Mati Mägi

Juhatuse liige

Jüri Nõmmsalu

Juhatuse liige

04. märts 2009. a

Bilanss

VARAD	31.12.2008	31.12.2007	Lisa nr.
Käibevara			
Raha	85 834 614	30 317 036	3
Nõuded ja ettemaksud	7 529 318	5 041 475	4
Varud	11 547 464	16 314 033	6
Käibevara kokku	104 911 396	51 672 544	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	451 725 186	467 538 312	7
Põhivara kokku	451 725 186	467 538 312	
VARAD KOKKU	556 636 582	519 210 856	
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused	37 194 421	29 812 607	8
Võlad ja ettemaksud	76 437 906	80 121 841	10
Tuletisinstrument	14 600 205	0	10
Lühiajalised kohustused kokku	128 232 532	109 934 448	
Pikaajalised kohustused			
Võlakohustused	359 699 793	295 791 505	8
Pikaajalised kohustused kokku	359 699 793	295 791 505	
KOHUSTUSED KOKKU	487 932 325	405 725 953	
Omakapital			12
Aktsiakapital	214 421 000	162 272 000	
Ülekurss	33 540 065	33 540 065	
Eelmiste perioodide jaotamata kahjum	-82 327 162	-2 014	
Aruandeaasta kahjum	-96 929 646	-82 325 148	
OMAKAPITAL KOKKU	68 704 257	113 484 903	
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	556 636 582	519 210 856	

Kasumiaruanne

	2008	2007	Lisa nr.
Müügitulu	458 268 945	377 947 087	13
Muud äritulud	16 402 375	3 888 085	14
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-229 800 908	-181 159 506	15
Muud tegevuskulud	-11 523 255	-11 804 019	16
Tööjõu kulud			
Palgakulu	-184 891 936	-157 006 831	
Sotsiaal- ja töötuskindlustusmaks	-61 592 541	-53 300 399	
Tööjõukulud kokku	-246 484 477	-210 307 230	
Põhivara kulum	-53 452 041	-48 708 668	7
Muud ärikulud	-854 724	-439 934	14
Ärikahjum	-67 444 085	-70 584 185	
Finantstulud ja -kulud	-14 600 205	0	10, 17
Intressitulud (-kulud)	-14 885 356	-11 740 963	17
Finantstulud ja -kulud kokku	-29 485 561	-11 740 963	
Aruandeaasta kahjum	-96 929 646	-82 325 148	

Rahavoogude aruanne

	2008	2007	Lisa nr.
Ärikahjum	-67 444 085	-70 584 185	
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum	53 452 041	48 708 668	7
Kasum põhivara müügist	-854 659	-780 360	7,14
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-2 067 196	6 760 875	4
Varude muutus	4 766 568	-5 984 843	6
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-3 725 171	17 518 936	10
Kokku rahavood äritegevusest	-15 872 502	-4 360 909	
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse põhivara soetus	-33 332 300	-113 040 883	7
Materiaalse põhivara müük	873 044	780 360	7,14
Saadud intress	2 029 124	1 404 907	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-30 430 132	-110 855 616	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitalirendi põhimaksete tagasimaksed	-6 354 865	-5 328 305	7
Laekunud emiteeritud võlakirjade eest	98 573 580	120 478 820	8
Tasutud emiteeritud võlakirjade eest	-25 253 612	-14 520 045	8
Aktsiakapitali suurendamine	52 149 000	1 000	12
Ülekursi suurendamine	0	33 539 000	
Makstud intress	-17 293 891	-11 836 467	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	101 820 212	122 334 003	
Rahavood kokku	55 517 578	7 117 478	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	30 317 036	23 199 558	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	55 517 578	7 117 478	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	85 834 614	30 317 036	

Omakapitali muutuste aruanne

	Aktiikapital	Ülekurs	Eelmiste aastate jaotamata kasum	Aruandeaasta kasum	Omakapital kokku
Saldo seisuga 31.12.2006	248 775 000	1 065	-3 595 877	-82 910 137	162 270 051
Aktiikapitali suurendamine	1 000	-1 000	0	0	0
Aktisakapitali vähendamine	-86 504 000	0	86 504 000	0	0
Ülekursi suurendamine	0	33 540 000	0	0	33 540 000
2006 kahjum	0	0	-89 910 137	89 910 137	0
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	-82 325 148	-82 325 148
Saldo seisuga 31.12.2007	162 272 000	33 540 065	-2 014	-82 325 148	113 484 903
Aktiikapitali suurendamine	52 149 000	0	0	0	52 149 000
2007 kahjum	0	0	-82 325 148	82 325 148	0
Aruandeaasta puhaskahjum	0	0	0	-96 929 646	-96 929 646
Saldo seisuga 31.12.2008	214 421 000	33 540 065	-82 327 162	-96 929 646	68 704 257

Seoses asjaoluga, et TAK-i aktiikapitali suurus seisuga 31.12.2008 ei vasta äriseadustikus kehtestatud nõuetele tuleb TAK-i omanikul Tallinna linnal vähendada aktiikapitali.
Täiendav informatsioon omakapitali komponentide kohta on avalikustatud lisan 12.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused

Tallinna Autobussikoondise AS 2008.a. raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tekkepõhise arvestusprintsipi alusel.

Vara ja kohustusi on hinnatud kaalutletud ja konservatiivsetel alustel. Raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab hinnangute andmist, mis põhinevad aktuaalsel informatsioonil Tallinna Autobussikoondise AS seisundist ning kavatsustest ja riskidest raamatupidamise aastaaruande koostamispäeva seisuga. Majandusaastal või varasematel perioodidel kajastatud majandustehingute lõplik tulemus võib erineda käesoleval perioodil antud hinnangust.

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsesid bilansi kuupäeva 31.12.2008 ja aastaaruande koostamise kuupäeva 31.01.2009 vahemikul.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja pankades arvelduskontodel olevaid rahalise vahendeid.

Nõuded ostjate vastu

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Ostjatelt laekumata arved on hinnatud bilansis lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse iga ostja kohta eraldi.

Nõuded, millede laekumise tähtjast on möödunud üle 6 kuu, on kantud kuludesse kui ebatõenäoliselt laekuvad nõuded. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Muud nõuded

Kõiki muid nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Varud

Tooraine ja materjal ning ostetud kaup müügiks võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid. Varud on füüsiliselt inventeeritud ja on bilansis kajastatud lähtuvalt sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või netorealiseerimismaksumus. Varude kulukskandmisel kasutatakse FIFO-meetodit, mis võeti kasutusele 01.01.2002.a. Varasematel perioodidel kasutati kaalutud keskmise hinna meetodit. Varud on kindlustamata.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega üle 30 000 krooni. Varad, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 30 000 krooni, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku varana varudes ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kuludesse. Kuludesse kantud väheväärtusliku vara üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse. Materiaalne põhivara kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum.

Põhivara parendusväljaminekud, mis suurendavad põhivara tööjoudlust üle algselt arvatud taseme ja osalevad tõenäoliselt lisanduvate tulude tekkimisel tulevikus, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Kulutused, mis tehakse eesmärgiga säilitada varaobjektilt tulevikus saadavat tulu, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil lähtudes kasulikust tööeast.

Põhivarade amortiseerimisel on kasutusel järgmised amortisatsiooninormid:

ehitised ja rajatised	2%...15%
masinad ja seadmed	5%...50%
transpordivahendid	7,2%...50%
tark- ja riistvara	20%...40%
inventar	15%...30%
tööriistad	25%...50%

Rendiarvestus

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle ettevõttele. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Rendimaksud jaotatakse finantskulukuks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga.

Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, viitvõlad ja muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi.

Tuletisinstrumentid

Ettevõtte kasutab tuletisinstrumentidest kütuse *swap*-i katmaks kütuse hinnaga seotud riske. Selliseid tuletisinstrumente kajastatakse algselt tema õiglases väärtuses lepingu sõlmimise kuupäeval ja hiljem hinnatakse ümber vastavalt instrumendi õiglase väärtuse muutusele. Kui õiglase väärtus on positiivne, kajastatakse tuletisinstrument varana, kui aga negatiivne, siis kohustusena.

Tuletisinstrumenti õiglase väärtuse muutusest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, s.t. sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses ning varade soetamise finantseerimiseks saadud summa kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustust tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse kasumiaruandes real "muud äritulud".

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisest saadud tulu kajastatakse kasumiaruandes proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Tulu kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, st. saadud toetusi ja kompenseeritavat kulu kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse kasumiaruandes real "muud äritulud".

Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarade ja -kohustused

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse bilansipäeval ümber Eesti kroonidesse ametlikult kehtivate Eesti Panga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Tulude arvestus

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärset määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel.

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärset hinnata.

Rahavood

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil.

Puhkusetasu reserv

Puhkusetasu kulu on kajastatud kohustuse tekkimise perioodil. Puhkusetasu reservi korrigeeritakse kord aastas, s.o. aruandeaasta lõpul. Väljateenitud, kuid välja maksmata puhkusetasu kajastatakse kasumiaruandes kuluna ning bilansis lühiajalise kohustusena töövõtjatele.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja ettevõtte põhikirjale teeb ettevõtte iga aasta puñaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendidena välja maksta, kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Lisa 2. Arvestuspõhimõtete ja esitusviiside muutus

Rahavoogude aruandes on muudetud järgmisi kirjeid 2007. aasta kohta:

Rahavood äritegevusest

Rida intressitulud ja -kulud on välja jäetud	11 740 963
Realt kasum põhivara müügist on maha võetud põhivara müügi kulud	487
Rida äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus on	
Muudetud makstud intresside saldode erinevusega	4
Rida äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus on	
Vähendatud makstud intresside võla summaga	-1 309 407
Kokku rahavood äritegevusest muutus	10 432 047

Rahavood investeerimistegevusest

Realt materiaalse põhivara soetus on maha võetud põhivara ettemaks	11 911 554
Rida materiaalse põhivara müük on vähendatud põhivara	
Müügikulude võrra	-487
Rida ettemaksed materiaalse põhivara eest on välja jäetud	-11 911 554
Rida saadud intressid on lisatud	1 404 907
Kokku rahavood investeerimistegevusest muutus	1 404 420

Rahavood finantseerimistegevusest

Rida makstud intressid on lisatud	-11 836 467
Kokku rahavood finantseerimistegevusest muutus	-11 836 467

Lisa 3. Raha ja ekvivalendid

	31.12.2008	31.12.2007
Kassa	70 833	131 990
Arvelduskonto EEK	17 490 793	29 219 779
Arvelduskonto EUR	167 993	870 331
Raha teel	104 995	94 936
Tähtajaline hoius	68 000 000	0
Raha ja ekvivalendid kokku	85 834 614	30 317 036

Lisa 4. Nõuded ja ettemaksed

	31.12.2008	31.12.2007
Nõuded ostjate vastu	2 397 018	3 094 515
Ebatõenäoliselt laekuvad arved*	-76 124	-8 972
Nõuded ostjate vastu kokku	2 320 894	3 085 543
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded /lisa 5/	775 190	813 413
Muud nõuded **	1 149 421	58 064
Viitlaekumised ja ettemaksed ***	3 283 813	1 084 455
Viitlaekumised ja ettemaksed kokku	5 208 424	1 955 932
Nõuded ja ettemaksed kokku	7 529 318	5 041 475

*Ebatõenäoliselt laekuvad arved

	31.12.2008	31.12.2007
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi alguses	-8 972	-38 815
Eelnevatel perioodidel kuluna kajastatud nõuete laekumine	0	14 500
Bilansist välja kantud lootusetud nõuded	0	15 661
Täiendav ebatõenäoliselt laekuvate arvete kulu	-67 152	-318
Ebatõenäoliselt laekuvad arved kokku	-76 124	-8 972

**Muud nõuded

	31.12.2008	31.12.2007
Bussijuhtide käes olev vahetusraha	30 800	31 600
Muud	1 112 181	18 018
Ettemaks aruandvatele isikutele	6 440	8 446
Muud nõuded kokku	1 149 421	58 064

*** Viitlaekumised ja ettemaksed

	31.12.2008	31.12.2007
Puhkusetasu koos sotsiaalmaksuga	741 630	620 910
Muud ettemakstud tulevaste perioodide kulud	336 959	297 050
Kindlustus	157 905	165 396
Ettemakstud erisoodustuste sotsiaalmaksu kulu	572	656
Ettemakstud erisoodustuste tulumaksu kulu	364	437
Viitlaekumised	2 046 383	6
Ettemaksed kokku	3 283 813	1 084 455

Lisa 5. Maksud

	31.12.2008		31.12.2007	
	Ettemaks	Võlg	Ettemaks	Võlg
Sotsiaalmaks	0	5 178 661	0	4 748 938
Füüsilise isiku tulumaks	0	2 070 594	0	1 460 151
Käibemaks	773 186	0	812 599	
Töötuskindlustusmaks	0	125 634	0	113 933
Kogumispension	0	128 697	0	110 231
Erisoodustuste tulumaks	0	9 060	0	28 246
Tulumaks	0	2 100	0	2 021
Käibemaks klientide ettemaksudelt	2 004	0	814	0
Riigimaksude viivised	0	0	0	42
Maksud kokku	775 190	7 514 746	813 413	6 463 562

Lisa 6. Varud

	31.12.2008	31.12.2007
Varuosad	8 622 710	8 078 103
Ettemaksud tarnijatele	4 202	3 675 386
Kütus	1 534 946	3 239 347
Väheväertuslik vara, eri- ja vormiriietus	794 324	733 677
Materjalid	563 318	557 181
Müügiks ostetud kaubad	27 964	30 339
Varud ja müügioteel varad kokku	11 547 464	16 314 033

Varusid alla hinnatud ei ole.

Lisa 7. Materiaalne põhivara

	Ehitised	Masinad ja seadmed	Transpordivahendid	Muu inventar	Ettemaksud põhivara eest	KOKKU
Soetusmaksumus 31.12.2006	100 924 622	16 088 071	557 591 893	2 625 472	11 991 554	689 221 612
Ostud ja parendused perioodi jooksul	3 017 387	670 712	120 997 605	266 733	110 905 047	235 857 484
Soetamine kapitalirendiga	0	0	3 691 695	0	0	3 691 695
Müük	0	0	-6 283 709	0	0	-6 283 709
Mahakandmine	0	0	-2 347 236	0	-122 816 601	-125 163 837
Soetusmaksumus 31.12.2007	103 942 009	16 758 783	673 650 248	2 892 205	80 000	797 323 245
Ostud ja parendused perioodi jooksul	959 541	806 136	31 244 326	69 910	252 387	33 332 300
Soetamine kapitalirendiga	0	0	4 325 000	0	0	4 325 000
Müük	0	-94 236	-5 309 224	0	0	-5 403 460
Mahakandmine	0	-152 732	-1 801 899	-33 250	0	-1 987 881
Soetusmaksumus 31.12.2008	104 901 550	17 317 951	702 108 451	2 928 865	332 387	827 589 204
Akumuleeritud kulum						
31.12.2006	18 229 727	12 876 575	256 721 713	1 879 195	0	289 707 210
Amortisatsioonikulu	2 910 737	1 064 752	44 568 704	164 475	0	48 708 668
Müüdüd põhivara kulum	0	0	-6 283 709	0	0	-6 283 709
Mahakantud põhivara kulum	0	0	-2 347 236	0	0	-2 347 236
Akumuleeritud kulum						
31.12.2007	21 140 464	13 941 327	292 659 472	2 043 670	0	329 784 933
Amortisatsioonikulu	2 561 445	782 676	49 938 218	169 702	0	53 452 041
Müüdüd põhivara kulum	0	-94 236	-5 290 839	0	0	-5 385 075

Mahakantud põhivara kulum	0	-152 732	-1 801 899	-33 250	0	-1 987 881
Akumuleeritud kulum						
31.12.2008	23 701 909	14 477 035	335 504 952	2 180 122	0	375 864 018
Jääkmaksumus 31.12.2006	82 694 895	3 211 496	300 870 180	746 277	11 991 554	399 514 402
Jääkmaksumus 31.12.2007	82 801 545	2 817 456	380 990 776	848 535	80 000	467 538 312
Jääkmaksumus 31.12.2008	81 199 641	2 840 916	366 603 499	748 743	332 387	451 725 186

Täielikult amortiseerunud põhivara oli seisuga 31.12.2008 soetusmaksumuses summas 71 684 624 krooni ja seisuga 31.12.2007 soetusmaksumuses summas 74 193 247 krooni. Seisuga 31.12.2008 oli kapitalirendiga soetatud vara soetusmaksumuses 26 157 655 krooni lepingute osas, millel oli võlg seisuga 31.12.2008 summas 14 209 672 krooni (lisa 8).

Ettevõtte on soetanud kapitalirendi tingimustel varasid järgmiselt:

	Normaal- bussid	Liigend- bussid	Bussi- rongid	Muud trans- pordivahendid	Arvutid	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2007						
Soetusmaksumus	7 499 380	13 994 819	14 232 606	152 195	186 261	36 065 261
Akumuleeritud kulum	1 062 364	2 908 371	7 127 102	1 902	186 261	11 286 000
Jääkmaksumus	6 437 016	11 086 448	7 105 504	150 293	0	24 779 261
Saldo seisuga 31.12.2008						
Soetusmaksumus	8 419 380	17 399 819	0	152 195	186 261	26 157 655
Akumuleeritud kulum	1 959 484	5 233 998	0	24 726	186 261	7 404 469
Jääkmaksumus	6 459 896	12 165 821	0	127 469	0	18 753 186

Aruandeperioodil soetati kapitalirendi tingimustel vara soetusmaksumuses 4 325 000 krooni (2007. aastal 3 691 695 krooni).

Aruandeperioodil soetati kapitalirendi tingimustel vara soetusmaksumuses 4 325 000 krooni (2007: 3 691 695 krooni).

Lisa 8. Võlakohustused

	31.12.2008	31.12.2007
Kapitalirendikohustused	14 209 672	16 239 537
sh. pikaajaliste kapitalirendikohustuste lühiajaline osa	7 027 776	6 686 932
pikaajalised kapitalirendikohustused	7 181 896	9 552 605
sh. 1 kuni 5 aastat	7 181 896	9 552 605
Emiteeritud võlakirjad	382 684 542	309 364 575
sh. pikaajaliste emiteeritud võlakirjade lühiajaline osa	30 166 645	23 125 675
pikaajalised emiteeritud võlakirjad	352 517 897	286 238 900
sh. 1 kuni 5 aastat	150 833 225	115 628 374
üle 5 aasta	201 684 672	170 610 526
Võlakohustused kokku	396 894 214	325 604 112
sh. pikaajaliste kohustuste lühiajaline osa	37 194 421	29 812 607
pikaajalised kohustused	359 699 793	295 791 505
sh. 1 kuni 5 aastat	158 015 121	125 180 979
üle 5 aasta	201 684 672	170 610 526

Kapitalirenditingimustel teostatud tehingute tasumise lõpptähtaeg on 2009 kuni 2012. Intressmäära vahemik: 4.23% - 5,45% ning alusvaluutaks Eesti kroon ja Euro.

Võlakirju emiteeriti summas 98 573 580 krooni, tagasimakseid tehti summas 25 253 612 krooni. Võlakirjade lunastamise lõpptähtaeg on 2009 kuni 2022, intressimäär 0,2%+euribor, alusvaluuta EUR. Võlakirjad on tagatud ettevõtte varadega.

Lisa 9. Kasutusrent

	Kasutusrendimaksed		Kasutusrendileping	
	2008	2007	algus	lõpp
Renditav vara				
Opel Vectra Sedan Elegance 2,2	0	56 870	10.2003	09.2007
Ford Mondeo	46 998	48 477	11.2006	10.2011
Arvutid ja tarkvara	0	1 577	05.2003	01.2007
Kokku	46 998	106 924		

Järgmistel perioodidel tasumisele kuuluvad kasutusrendimaksed jagunevad ajaliselt:

maksetähtajaga kuni 1 aasta	46 998
maksetähtajaga 1 kuni 5 aastat	86 163

Lisa 10. Võlad ja ettemaksed

	31.12.2008	31.12.2007
Ostjate ettemaksed kaupade ja teenuste eest	13 138	5 335
Võlad tarnijatele	38 182 922	38 491 286
Maksuvõlad /Lisa 5/	7 514 746	6 463 562
Viitvõlad ja tulevaste perioodide ettemakstud tulud*	30 079 656	26 870 891
Sihtfinantseerimine /lisa 11/	0	8 162 755
Muud lühiajalised võlad **	647 444	128 012
Võlad ja ettemaksed kokku	76 437 906	80 121 841

*Viitvõlad ja tulevaste perioodide ettemakstud tulud

	31.12.2008	31.12.2007
Puhkusetasareserv	14 359 787	12 135 695
Palgavõlgnevus	8 669 728	8 099 533
Sotsiaalmaksu viitvõlg	3 510 126	3 254 585
Füüsilise isiku tulumaksu viitvõlg	1 740 705	1 587 106
Tasumata intressid	1 350 643	1 309 407
Tulevaste perioodide tulud	189 839	262 863
Kogumispensioni viitvõlg	89 535	78 420
Töötuskindlustusmaksu viitvõlg	84 624	77 944
Arveldused elatiste ja täitelehtedega	30 808	27 034
A/Ü maks	49 295	20 575
Võlg krediitkaartide eest	4 566	17 679
Konto väljavõtte tasud	0	50
Viitvõlad ja tulevaste perioodide ettemakstud tulud kokku	30 079 656	26 870 891

Viitvõlg tuletisinstrumentidelt: sõlmitud tooraine swap leping Nordea pangaga 3000 tonni diiselkütuse hinna fikseerimiseks perioodiks 01.01.2009 kuni 31.12.2009. Seisuga 31.12.2008 on ettevõtte tuletisinstrumenti võlg summas 14 600 205 krooni (2007: 0 krooni).

**Muud lühiajalised võlad

	31.12.2008	31.12.2007
Võlg müüdüd sõidutalongide eest	647 444	119 645
Kahjutasu	0	8 367
Muud lühiajalised võlad kokku	647 444	128 012

Ettevõtte likviidsus 2009. aastal on tagatud Tallinna Transpordiametiga sõlmitud transporditeenuse osutamise lepingu kaudu.

Lisa 11. Sihtfinantseerimine

	2008	2007
Tegevuskulude sihtfinantseerimine		
Kasutamata sihtfinantseerimise jääk perioodi algul	8 162 755	2 872 934
Saadud kaasfinantseerimine	7 196 824	8 270 029
s.h.		
Euroopa Liidu Smile projekti finantseerimiseks	6 096 824	8 270 029
Tallinna linnalt koondamishüvitiste maksmiseks	1 100 000	0
Kajastatud sihtfinantseerimise tuluna	15 359 579	2 980 209
s.h.		
Euroopa Liidu Smile projekt	14 259 579	0
Koondamishüvitised	1 100 000	0
Kasutamata sihtfinantseerimise jääk perioodi lõpul	0	8 162 755

Smile projekti kaudu on soetatud bussidele prioriteedisüsteemi ja sõitjate infosüsteemiseadmed.

Lisa 12. Omakapital.

	31.12.2008	31.12.2007
aktsiakapital (tuhandetes kroonides)	214 421 000	162 272 000
Aktsiate arv (tk)	214 421	162 272
Aktsiate nimiväärtus (kroonides)	1 000	1 000

Aruandeaastal saadi rahalise sissemaksena aktsiakapitali 52 149 000 krooni.

Ettevõtte omakapital seisuga 31. detsember 2008 ei vasta Eesti Vabariigi Äriseadustiku §-is 301 viidatud nõuetele. Pärast ettevõtte 2008. majandusaasta aruande kinnitamist esitab Tallinna Ettevõtlusamet linnavalitsusele otsuse eelnõu Tallinna Autobussikoondise ASi aktsiakapitali ja omakapitali suhte vastavusse viimiseks Äriseadustiku § 301 nõuetega.

Lisa 13. Müügitulu

Tallinna Autobussikoondise AS müügitulu jaguneb geograafiliste piirkondade lõikes järgnevalt:

Geograafilised piirkonnad	2008	2007
Eesti	457 976 369	377 618 312
Soome	234 076	174 035
Läti	58 500	140 401
Saksamaa	0	8 449
Leedu	0	4 237
Rootsi	0	1 229
Poola	0	424
Kokku	458 268 945	377 947 087

Müügitulu tegevusalade lõikes

	2008	2007
Ühtsesse tariifivõrku kuuluvad		
Linnaliinid	433 756 455	352 847 934
Ruumide rent ja energeetilised ressursid	10 045 548	9 318 352
Tellimusvedu	1 775 606	2 535 486
Muud	12 711 336	13 245 315
Kokku	458 268 945	377 947 087

Lisa 14. Muud äritulud ja -kulud

	2008	2007
Muud äritulud		
Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimine	15 359 579	2 980 208
Tulu põhivara müügist	855 657	780 847
Kulu põhivara müügist	-998	-487
Hüvised	138 101	127 395
Muud	50 036	122
Muud äritulud kokku	16 402 375	3 888 085

Muud ärikulud

Maamaks	597 071	212 651
Riigilõivud	46 250	157 460
Ettevõtte tulumaks	24 001	31 108
Reklaamimaks	60 130	0
Raskeveokimaks	12 900	0
Lootusetud ja ebatõenäoliselt laekuvad arved	95 192	17 581
Kahjutasud	425	9 735
Kahjum valuutakursi muutusest	18 656	7 430
Trahvid, viivised	99	3 969
Muud ärikulud kokku	854 724	439 934

Lisa 15. Kaubad, toore, materjal ja teenused

	2008	2007
Kütus ja määrdeained	147 901 962	112 548 303
Varuosad, materjalid	59 827 124	48 803 386
Hankekorras tehtud remonditööd	10 457 661	10 091 684
Energeetilised ressursid	10 691 918	8 509 444
Materjali müük	922 243	1 206 689
Kaubad, toore, materjal ja teenused kokku	229 800 908	181 159 506

Lisa 16. Muud tegevuskulud

	2008	2007
Kirjaldustus	4 638 348	4 512 346
Side- ja valve	1 213 097	1 510 910
Arvutustehnika hooldus	945 295	913 860
Transpordivahendite ülalpidamine	1 380 401	1 155 182
Rent	614 918	601 432
Muud	2 731 196	3 110 289
Muud tegevuskulud kokku	11 523 255	11 804 019

Lisa 17. Finantstulud- ja kulud

	2008		2007	
	tulud	kulud	tulud	kulud
Kapitalirendiintressid	0	674 107	0	679 815
Võlakirjade intressid	0	16 661 020	0	12 466 059
Intressid	2 449 771	0	1 404 911	0
Tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutus	0	14 600 205	0	0
Finantstulud- ja kulud kokku	2 449 771	31 935 332	1 404 911	13 145 874
	2008	2007		
Finantstulud- ja kulud kokku	-29 485 561	-11 740 963		

Lisa 18. Tehingud seotud osapooltega

Seotud osapooled on ettevõtte üle kontrolli omav asutus, sösarettevõtted, tegev- ja kõrgem juhtkond ning nendega seotud ettevõtted. Aastaruandes on avalikustatud olulisemad seotud osapooltega teostatud tehingud.

Seotud osapool	Ost		Müük	
	2008	2007	2008	2007
Tallinna Transpordiamet	13 275	21 300	443 331 564	354 546 343
Tallinna Trammi- ja Trollibussikoondis	64 651	81 419	37 355	98 068
Kristiine Sport	40 271	36 038	255 179	207 249
Tallinna Saksa Gümnaasium	32 007	28 910	0	0
Juhatuse liikmed	0	0	0	1 047
Kokku	152 212	169 674	443 626 106	354 854 714

Bilansipäeva seisuga olid ettevõtte nõuete ja kohustuste saldod seotud osapooltega järgmised:

Seotud osapool	31.12.2008	31.12.2007
Nõuded		
Tallinna Transpordiamet	958 812	1 561 793
Tallinna Trammi- ja Trollibussikoondis	1 400	1 000
Kokku nõuded	960 212	1 562 793
Kohustused		
Tallinna Trammi- ja Trollibussikoondis	6 574	6 575
Kokku kohustused	6 574	6 575

2008. aastal maksti nõukogu liikmetele tasusid kogusummas 404,6 tuhat krooni (2007 – 351,6 tuhat krooni) ja juhatuse liikmetele 1 764,5 tuhat krooni (2007 – 1 591,0 tuhat krooni).

SÕLTUMATU AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS

Tallinna Autobussikoondise AS aktsionäridele

Oleme auditeerinud Tallinna Autobussikoondise AS raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2008 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet, aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne on lisatud meie poolt identifitseerituna käesolevale järeldusotsusele.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õiglane esitamine kooskõlas Eesti hea raamatupidamistava nõuetega. Selle kohustuse hulka kuulub asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta, asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamislike hinnangute tegemine.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindlustunde, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Märkusega arvamuse avaldamise alus

Ettevõtte bilansis kajastuvad 31. detsember 2008 seisuga materiaalsed põhivarad jääkmaksumuses 452 miljonit krooni (31. detsember 2007 jääkmaksumus 468 miljonit krooni). Kuna ettevõtte majandustegevuse tulemus on negatiivne ning ettevõttel puudub pikaajaline transporditeenuse osutamise leping Tallinna Transpordiametiga, mis tagaks ettevõttele rahavood, eksisteerib risk, et ettevõtte varade väärtus võib olla langenud alla nende bilansilise väärtuse. Sellises olukorras tuleb Eesti raamatupidamistoimkonna juhendi RTJ 5 „Materiaalne ja immateriaalne põhivara“ kohaselt viia läbi vara kaetava väärtuse test. Ettevõtte ei ole läbi viinud vara kaetava väärtuse testi ei 2008. aasta, ega ka 2007. aasta lõpu seisuga. Meie poolt kasutatavad praktilised auditi protseduurid ei võimaldanud meil saada piisavat kinnitust kas ja kui suures summas oleks tulnud vara kaetava väärtuse testi tulemusena ettevõtte põhivarade väärtuseid korrigeerida.

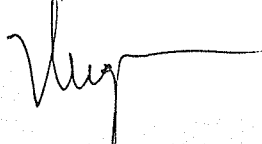
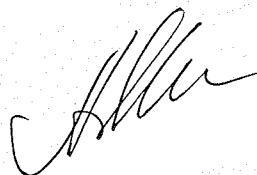
Märkusega arvamus

Meie arvates, välja arvatud nende võimalike paranduste mõju, millised oleksid võinud osutada vajalikuks, kui me oleksime saanud piisava tõendusmaterjali lõigus „Märkusega arvamuse avaldamise alus” kirjeldatud asjaolude kohta, kajastab lisatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt Tallinna Autobussikoondise AS finantsseisundit seisuga 31. detsember 2008 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Arvamust mittemõjutavad asjaolud

Tegemata märkust meie arvamuses juhime Teie tähelepanu raamatupidamise aastaaruande lisale nr. 12. Ettevõtte omakapital seisuga 31. detsember 2008 ei vasta Eesti Vabariigi Äriseadustiku §-is 301 viidatud nõuetele. Ettevõtte juhatus on eelpool nimetatud lisas avalikustanud ainuaktsionäri tegevuskava ettevõtte omakapitali vastavusse viimiseks Eesti Vabariigi Äriseadustikuga.

Tallinn, 09. märts 2009

Ivar Kiigemägi
Ernst & Young Baltic AS

Astrit Viisma
Vannutatud audiitor

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

1. Eelmiste perioodide kahjum	-82 327 162
2. Aruandeperioodi kahjum	- 96 929 646
3. Kahjumi jääk	-179 256 808

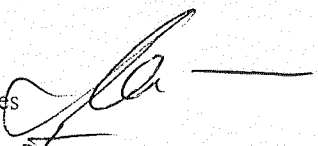
Juhatuse ettepanek on katta tekkinud kahjum tulevastel perioodidel tekkiva kasumi arvelt.

JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 2008.A. MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Tallinna Autobussikoondise AS 2008.a aastaaruandele, mis koosneb juhatuse tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, juhatuse ettepanekust kasumi jaotamise kohta ning audiitori järeldusotsusest, kirjutavad alla Tallinna Autobussikoondise AS juhatus ja nõukogu alljärgnevas koosseisus:

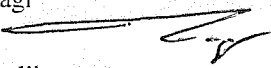
Hugo Linholm

Juhatusesimees

"24" märts 2009.a.

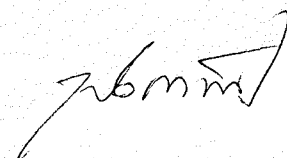
Mati Mägi

Juhatuseliige

"24" märts 2009.a.

Jüri Nõmmsalu

Juhatuseliige

"24" märts 2009.a.

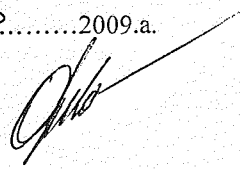
Jaanus Mutli

Nõukogu esimees

"24" 03 2009.a.

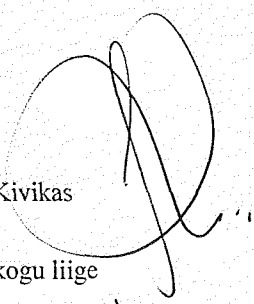
Oleg Rebane

Nõukogu liige

"24" 03 2009.a.

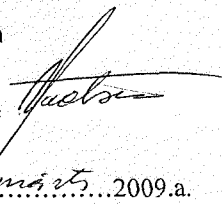
Tiit Kivikas

Nõukogu liige

"24" märts 2009.a.

Toivo Tootsen

Nõukogu liige

"24" märts 2009.a.

Toomas Vitsut

Nõukogu liige

"24" 03 2009.a.

Tegevusalade loetelu

Tegevusala	
Sõitjate muu kohalik liinivedu (49319)	433 736 455
Kinnisvara tüürile andmine ja käitus (68201)	10 045 548
Sõiduõpe (85531)	2 827 341
Muu toitlustamine (56291)	2 416 361
Sõitjate muu maismaavedu (49399)	1 775 606
muud	7 467 634
Kokku	458 268 945